

Operating System

CA2 Report

Sadra Madayeni AVVAL 810102564

AmirHossein Alikhani 810102479

Hasti Abolhasani 810102378

• بخش ۱: ارسال آرگومان از طریق ثبات (Register)

در این بخش، ما یک فراخوانی سیستمی استاندارد را طوری تغییر دادیم که آرگومان‌های خود را به جای Stack، مستقیماً از ثبات‌های (Registers) پردازنده بخواند.

ثبت استاندارد: ما تابع را مانند هر فراخوانی سیستمی دیگری در `syscall.h` (اختصاص شماره) و `sysproc.c` (ثبت تابع) و `user.h` (اعلان تابع) ثبت کردیم.

پیاده‌سازی هسته (در `sysproc.c`):

• در تابع `sys_simple_arithmetic_syscall`، به جای `(Trap Frame)()` استفاده از `(argint)`، مستقیماً به قاب تله `Trap Frame` پردازه فعلی دسترسی پیدا کردیم.

این فراخوانی سیستمی باید محاسبه ساده‌ی $(b-a)^*(b+a)$ را انجام داده و نتیجه‌ی نهایی را برگرداند.

مشکل اینجا بود که ما نمیتوانستیم این تابع رو به صورت عادی در C صدا بزنیم و هر کاری کردم کامپایل نشد در نتیجه تصمیم گرفتیم از کدهای اسembly درون خطی استفاده کنیم.

درون کد اسembly، قبل از اجرای تله `int $64`:

- شماره فراخوانی سیستمی (`SYS..._EAX`) را در ثبات `EAX` قرار دادیم.
- آرگومان اول (`a`) را در ثبات `EBX` قرار دادیم.
- آرگومان دوم (`b`) را در ثبات `ECX` قرار دادیم.

وقتی برنامه کاربر دستور `int $64` را اجرا می‌کند، سخت‌افزار بلافاصله تمام ثبات‌های سطح کاربر (شامل `EAX`, `EBX`, `ECX` و ...) را در مکانی امن در حافظه هسته به نام قاب تله (`Trap Frame`) (که با `myproc() -> tf`

سپس کنترل به تابع `syscall` می‌شود. تابع `sys_simple_arithmetic_syscall` به سادگی به این قاب تله نگاه می‌کند، مقادیر ذخیره شده در `tf->ebx` و `tf->ecx` را می‌خواند، محاسبه $(a-b)^*(a+b)$ را انجام می‌دهد و نتیجه را برگرداند.


```

int
main(void)
{
    int a = 5;
    int b = 3;
    int result;

    printf(1, "Testing register-based system call with a=%d, b=%d\n", a, b);

    __asm__ volatile (
        "movl %1, %%eax\n\t"
        "movl %2, %%ebx\n\t"
        "movl %3, %%ecx\n\t"
        "int $64\n\t"
        "movl %%eax, %0"
        : "=r" (result)
        : "i" (SYS_simple_arithmetic_syscall),
          "r" (a),
          "r" (b)
        : "%eax", "%ebx", "%ecx"
    );

    printf(1, "System call returned: %d\n", result);

    exit();
}

```

بخش 2 • Make Duplicate 2

هدف این فراخوانی سیستمی، همانطور که در پروژه خواسته شده بود، ایجاد یک کپی کامل از یک فایل ورودی در همان مسیر

و با پسوند `.copy` بود. تمام این عملیات باید به طور کامل در سطح هسته (Kernel) انجام می‌شد.

1. نام فایل مبدأ را از کاربر بگیرد.
2. نام فایل مقصد را بسازد (مثلاً `(file.txt + .copy`).
3. فایل مبدأ را برای خواندن باز کند.
4. فایل مقصد را ایجاد کند (و اگر وجود داشت، محتوای آن را پاک کند).
5. محتوای مبدأ را بلاک به بلاک بخواند و در مقصد بنویسد.
6. تمام منابع (مانند `inode`ها و حافظه) را آزاد کند.

• منطق اصلی

یک حلقه (`while(off < file_size)`) اجرا کردیم تا کل فایل را بخوانیم.

با استفاده از `bmap` شماره ی بلاک فیزیکی دیسک رو پیدا کردیم

با `bread` آن بلاک را در یک بافر میخونیم (موقت) با `memmove` داده هارا از بافر موقت به بافر اصلی منتقل میکنیم.

و در نهایت بافر موقت را آزاد میکنیم.

از تابع `writei()` استفاده کردیم. ما دریافتیم که `writei` (برخلاف `readi`) زمانی که با یک بافر `kalloc` شده در کرنل کار میکند، امن است و فایل سیستم را خراب نمیکند.

در انتهای تابع (و در صورت بروز هرگونه خطا)، هر دو `inode` را با `iunlockput()` آزاد کردیم.

تراکنش را با `end_op()` بستیم.

حافظه تخصیص داده شده را با `kfree(buf)` آزاد کردیم.

```
int
main(int argc, char *argv[])
{
    if(argc != 2){
        printf(1, "Usage: makeduptest <filename>\n");
        exit();
    }

    printf(1, "Attempting to duplicate %s...\n", argv[1]);

    if(make_duplicate(argv[1]) == 0){
        printf(1, "SUCCESS: Created %s.copy\n", argv[1]);
    } else {
        printf(1, "ERROR: Failed to duplicate file.\n"); //
    }

    exit();
}
```

Show_Proces_Family

دسترسی به جدول پردازه‌ها (`ptable`) بود که به صورت خصوصی (`private`) در فایل `proc.c` تعریف شده بود.

تابع `sys_show_process_family` شماره `pid` را با تابعی به نام `argint(0, &pid)` دریافت میکند

قفل جدول پردازه‌ها را با `acquire(&ptable.lock)` به دست می‌آورد تا از تغییر جدول در حین خواندن جلوگیری کند.

پیدا کردن پردازه: در `ptable.proc` حلقه می‌زند تا پردازه‌ای `p->pid == pid` (p) که را پیدا کند.

چاپ والد: `p->parent->pid` را چاپ می‌کند.

چاپ فرزندان: دوباره در جدول حلقه می‌زند و هر پردازه‌ای `np->parent == p` (np) که باشد را چاپ می‌کند.

چاپ برادران: برای بار سوم در جدول حلقه میزند و هر `np->parent == p->parent && np != p` پردازهای (np) که باشد را چاپ میکند.

در نهایت، قفل را با `release(&phtable.lock)` آزاد میکند.

```
int
main(int argc, char *argv[])
{
    if(argc != 2){
        printf(1, "Usage: pidtest <pid>\n");
        exit();
    }

    int pid = atoi(argv[1]); // "2" تبدیل میکند
    printf(1, "--- Calling show_process_family(%d) ---\n", pid);

    if(show_process_family(pid) < 0){
        printf(1, "--- Error: Process %d not found ---\n", pid);
    } else {
    }

    exit();
}
```

Grep_Syscall

آماده سازی: تابع `bmap` (در `fs.c`) را از `static` به عمومی تغییر دادیم تا بتوانیم از آن استفاده کنیم. یک ماکروی `min` تعریف کردیم.

`keyword, filename, user_buffer`: دریافت آرگومان‌ها را دریافت کردیم.

تخصیص حافظه: یک صفحه حافظه در هسته با `buf = kalloc()` تخصیص دادیم.

باز کردن فایل: کل عملیات را در `(begin_op()/end_op())` `inode` فایل `ip` را با `namei()` گرفتیم و آن را پیچیدیم. `ilock(ip)` کردیم.

حلقه خواندن دستی: یک حلقه `while(off < ip->size)` اجرا کردیم:

با `bmap(ip)` شماره بلاک داده را پیدا کردیم.

بلاک را از دیسک خواندیم.

با `memmove` ...) داده‌ها را از بافر موقت `bread` به بافر اصلی `kalloc` خود کپی کردیم.

و تقریبا مشابه کار هایی که در داپلیکیت کردن کردیم

در بافر `kalloc` خود (که اکنون حاوی کل فایل بود) خط به خط با تابع `simplestr` (که خودمان نوشتم) جستجو کردیم.

کپی به کاربر: پس از پیدا کردن خط، با () `copyout` آن را به صورت امن از بافر هسته (`buf`) به `user_buffer` منتقل کردیم.

با (`kfree(buf`) حافظه را آزاد کردیم.

```

int
main(int argc, char *argv[])
{
    char buffer[512];
    int len;

    if(argc != 3){
        printf(1, "Usage: grep_test <keyword> <filename>\n");
        exit();
    }

    char *keyword = argv[1];
    char *filename = argv[2];

    printf(1, "Testing grep_syscall: searching for '%s' in '%s'\n", keyword, filename);

    len = grep_syscall(keyword, filename, buffer, sizeof(buffer));

    if (len < 0) {
        printf(1, "Grep ERROR: Keyword not found or file error.\n");
    } else {
        printf(1, "Grep SUCCESS: Found line (len %d): '%s'\n", len, buffer);
    }

    exit();
}

```

(set_priority_syscall) تابع •

اصلاح ساختار پردازه (در **proc.h**) :

- یک فیلد جدید به نام **priority** اضافه کردیم.

در **proc.c** (در **allocproc**), به تمام پردازه‌های جدید اولویت پیشفرض 1 دادیم;

تابع `sysproc.c` در `sys_set_priority_syscall` را نوشتیم که با یک `priority` و `pid` می‌گیرد، `priority` را قفل می‌کند، پردازه را پیدا کرده و `ptable.lock` آن را به روزرسانی می‌کند.

تابع `scheduler` را به طور کامل بازنویسی کردیم.

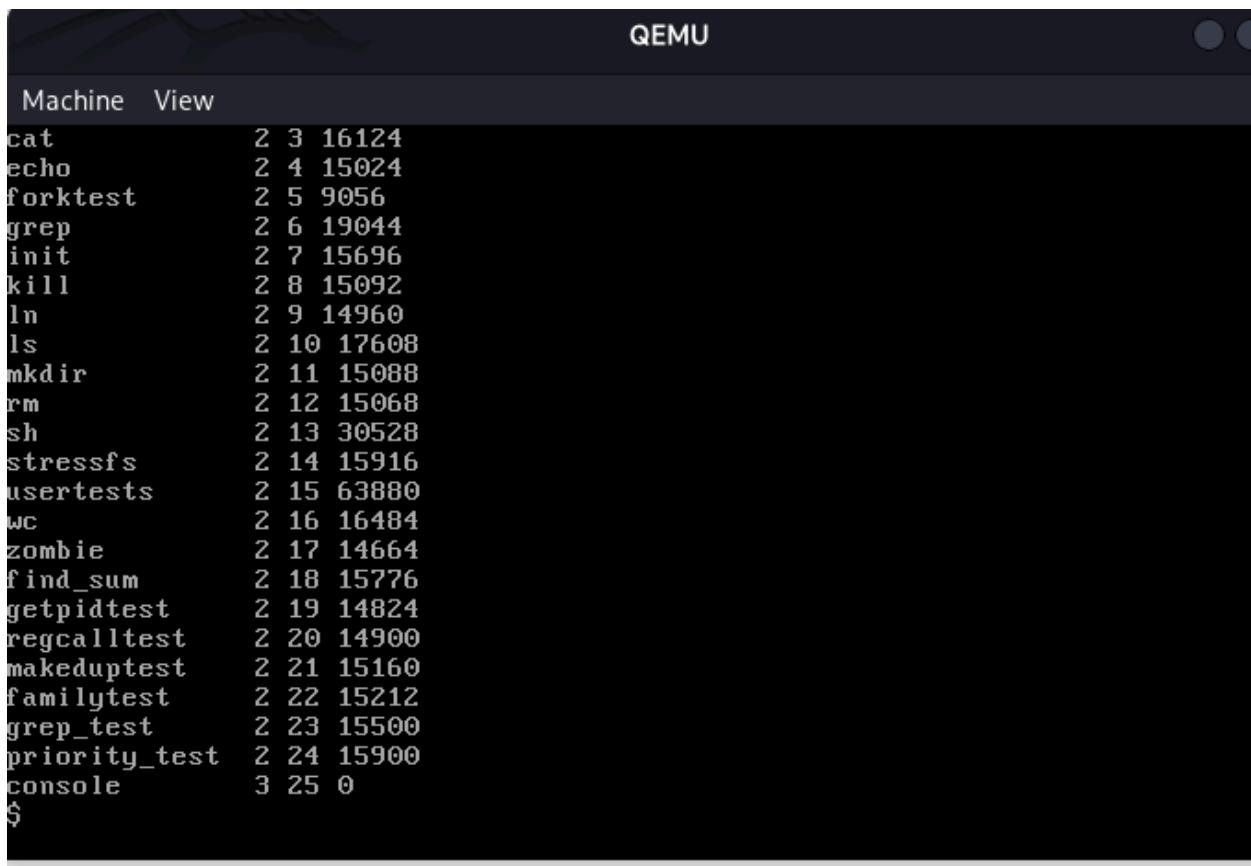
منطق قدیمی: اولین پردازه `RUNNABLE` را پیدا می‌کرد و اجرا می‌کرد.

منطق جدید:

- یک متغیر `best_p = 0` (بهترین پردازه) و `best_priority = 4` (عددی بالاتر از بدترین اولویت ما یعنی 2) تعریف کردیم.
- در جدول پردازه‌ها (`ptable.proc`) به طور کامل حلقه زدیم.
- اگر پردازه‌ای `RUNNABLE` بود و اولویت آن (`p->priority`) کمتر بود، آن را به عنوان `best_p` جدید انتخاب می‌کردیم.
- پس از اتمام حلقه، پردازه‌ای را که در `best_p` ذخیره شده بود، اجرا می‌کردیم.

تست کارکرد برنامه

با duplicate شروع میکنیم

The screenshot shows a terminal window titled "QEMU". The window has a dark theme with white text. At the top left, there are "Machine" and "View" buttons. The main area displays a list of test names and their corresponding values. The list starts with "cat" and ends with "console". The values are listed in three columns: the first column contains the test name, the second column contains a number (either 2 or 3), and the third column contains another number. The last entry, "console", has a value of 0.

Test Name	Value 1	Value 2
cat	2	3
echo	2	4
forktest	2	5
grep	2	6
init	2	7
kill	2	8
ln	2	9
ls	2	10
mkdir	2	11
rm	2	12
sh	2	13
stressfs	2	14
usertests	2	15
wc	2	16
zombie	2	17
find_sum	2	18
getpidtest	2	19
regcalltest	2	20
makeduptest	2	21
familytest	2	22
grep_test	2	23
priority_test	2	24
console	3	25
		0

QEMU

Machine View

```
forktest      2 5 9056
grep         2 6 19044
init          2 7 15696
kill          2 8 15092
ln            2 9 14960
ls             2 10 17608
mkdir         2 11 15088
rm             2 12 15068
sh             2 13 30528
stressfs      2 14 15916
usertests     2 15 63880
wc             2 16 16484
zombie        2 17 14664
find_sum      2 18 15776
getpidtest    2 19 14824
regcalltest   2 20 14900
makeduptest   2 21 15160
familytest    2 22 15212
grep_test     2 23 15500
priority_test 2 24 15900
console       3 25 0
test.txt      2 26 14
test.txt.copy 2 27 14
$
```

Simple_arithmetic_syscall

```

rm          2 12 15068
sh          2 13 30528
stressfs    2 14 15916
usertests   2 15 63880
wc          2 16 16484
zombie      2 17 14664
find_sum    2 18 15776
getpidtest  2 19 14824
regcalltest 2 20 14900
makeduptest 2 21 15160
familytest  2 22 15212
grep_test   2 23 15500
priority_test 2 24 15900
console     3 25 0
$ regcalltest
Testing register-based system call with a=5, b=3
Calc: (5+3)*(5-3)=16
System call returned: 16
$
```

Family test

```

Booting from Hard Disk...
cpu0: starting 0
sb: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 logstart 2 inodestart 32 bmap start 58
init: starting sh
Sadra Madayeni , AmirHossein Alikhani, Hasti Abolhosseini
$ familytest 4
--- Calling show_process_family(4) ---
Process with PID 4 not found.
--- Error: Process 4 not found ---
$
```

```

Booting from Hard Disk...
cpu0: starting 0
sb: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 logstart 2 inodestart 32 bmap star
t 58
init: starting sh
Sadra Madayeni , AmirHossein Alikhani, Hasti Abolhosseini
$ familytest
Usage: pidtest <pid>
$ familytest 2
--- Calling show_process_family(2) ---
My id: 2, My parent id: 1
Children of process 2:
Child pid: 4
Siblings of process 2:
No siblings found.
$
```

Grep_test

برای تست این فهمیدم که اکوی خود کمو هم خرابه و باید با استفاده از کت یه فایل بسازیم و grep رو تست کنیم

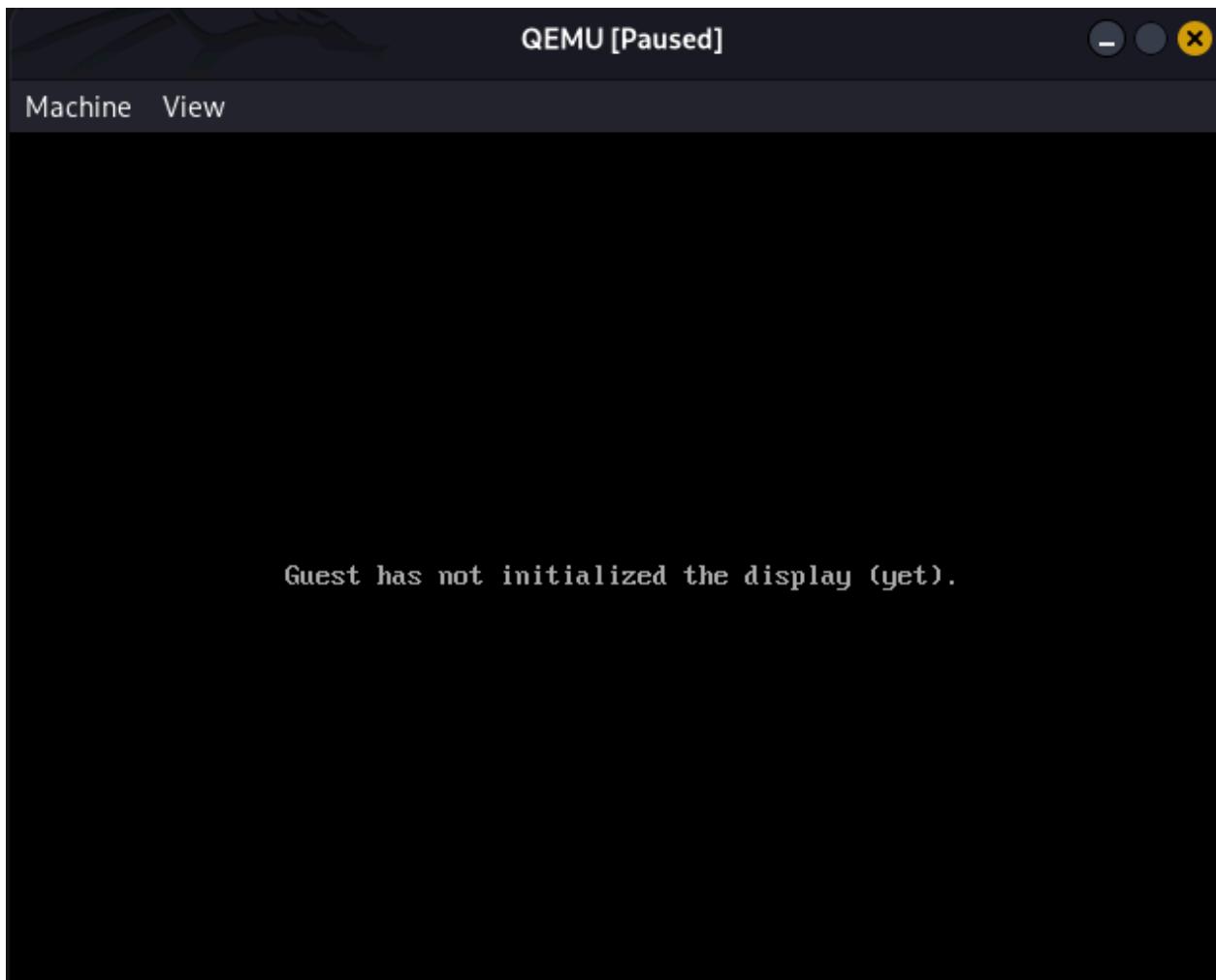
```

Booting from Hard Disk...
cpu0: starting 0
sb: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 logstart 2 inodesta
t 58
init: starting sh
Sadra Madayeni , AmirHossein Alikhani, Hasti Abolhosseini
$ cat os.txt
hello
this is a test message
i am writing
report
$ -
```

```
Booting from Hard Disk...
cpu0: starting 0
sb: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 logstart 2 inodesat 58
init: starting sh
Sadra Madayeni , AmirHossein Alikhani, Hasti Abolhosseini
$ cat os.txt
hello
this is a test message
i am writing
report
$ grep_test test os.txt
Testing grep_syscall: searching for 'test' in 'os.txt'
Grep SUCCESS: Found line (len 22): 'this is a test message'
$ -
```

Priority test

```
$ priority_test
Starting priority test...
Parent waiting for children...
Process Child 2 (High Priority) still running...
--- Process Child 2 (High Priority) FINISHED ---
Process Child 1 (Low Priority) still running...
--- Process Child 1 (Low Priority) FINISHED ---
Priority test finished.
```



```
kali_linux@kali1: ~/Test/Codes/OS-Lab-CA2/Operating-Sy...     Q   :   ● ● X

ld -m elf_i386 -T kernel.ld -o kernel entry.o bio.o console.o exec.o file.o f
s.o ide.o ioapic.o kalloc.o kbd.o lapic.o log.o main.o mp.o picirq.o pipe.o proc
.o sleeplock.o spinlock.o string.o swtch.o syscall.o sysfile.o sysproc.o trapasm
.o trap.o uart.o vectors.o vm.o -b binary initcode entryother
objdump -S kernel > kernel.asm
objdump -t kernel | sed '1,/SYMBOL TABLE/d; s/ .* / /; /^$/d' > kernel.sym
dd if=/dev/zero of=xv6.img count=10000
10000+0 records in
10000+0 records out
5120000 bytes (5.1 MB, 4.9 MiB) copied, 0.0291256 s, 176 MB/s
dd if=bootblock of=xv6.img conv=notrunc
1+0 records in
1+0 records out
512 bytes copied, 3.1574e-05 s, 16.2 MB/s
dd if=kernel of=xv6.img seek=1 conv=notrunc
479+1 records in
479+1 records out
245536 bytes (246 kB, 240 KiB) copied, 0.00144556 s, 170 MB/s
sed "s/localhost:1234/localhost:26000/" < .gdbinit.tpl > .gdbinit
*** Now run 'gdb'.
qemu-system-i386 -serial mon:stdio -drive file=fs.img,index=1,media=disk,format=
raw -drive file=xv6.img,index=0,media=disk,format=raw -smp 2 -m 512 -S -gdb tcp
::26000
```

```
 Saved to Drive
For help, type "help".
Type "apropos word" to search for commands related to "word".
warning: File "/home/kali_linux/Test/Codes/OS-Lab-CA2/Operating-System-Course-Projects/.gdbinit" auto-loading has been declined by your `auto-load safe-path' set to "$debugdir:$datadir/auto-load".
To enable execution of this file add
    add-auto-load-safe-path /home/kali_linux/Test/Codes/OS-Lab-CA2/Operating-System-Course-Projects/.gdbinit
line to your configuration file "/home/kali_linux/.config/gdb/gdbinit".
To completely disable this security protection add
    set auto-load safe-path /
line to your configuration file "/home/kali_linux/.config/gdb/gdbinit".
For more information about this security protection see the
--Type <RET> for more, q to quit, c to continue without paging--
"Auto-loading safe path" section in the GDB manual. E.g., run from the shell:
    info "(gdb)Auto-loading safe path"
(gdb) file kernel
Reading symbols from kernel...
(gdb) target remote :26000
Remote debugging using :26000
0x0000ffff in ?? ()
(gdb) 
```

```
To enable execution of this file add
    add-auto-load-safe-path /home/kali_linux/Test/Codes/OS-Lab-CA2/Operating-Sys
tem-Course-Projects/.gdbinit
line to your configuration file "/home/kali_linux/.config/gdb/gdbinit".
To completely disable this security protection add
    set auto-load safe-path /
line to your configuration file "/home/kali_linux/.config/gdb/gdbinit".
For more information about this security protection see the
--Type <RET> for more, q to quit, c to continue without paging--
"Auto-loading safe path" section in the GDB manual. E.g., run from the shell:
    info "(gdb)Auto-loading safe path"
(gdb) file kernel
Reading symbols from kernel...
(gdb) target remote :26000
Remote debugging using :26000
0x0000ffff in ?? ()
(gdb) b syscall
Breakpoint 1 at 0x80106360: file syscall.c, line 145.
(gdb) c
Continuing.

Thread 1 hit Breakpoint 1, syscall () at syscall.c:145
145     struct proc *curproc = myproc();
(gdb) QEMU [Paused]

Machine View
SeaBIOS (version 1.17.0-debian-1.17.0-1)

iPXE (https://ipxe.org) 00:03.0 CA00 PCI2.10 PnP PMM+1EFC7EF0+1EF07EF0 CA00

Booting from Hard Disk...
cpu0: starting 0
sb: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 logstart 2 inodestart 32 bmap st
t 58
-
```

```

QEMU
Machine View
SeaBIOS (version 1.17.0-debian-1.17.0-1)

iPXE (https://ipxe.org) 00:03.0 C000 PCI2.10 PnP PMM+1EFC7EF0+1EF07EF0 C000

Booting from Hard Disk...
cpu0: starting @
sh: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 logstart 2 inodestart 32 bmap star
t 58
init: starting sh
Sadra Madayeni , AmirHossein Alikhani, Hasti Abolhosseini
$ -

```

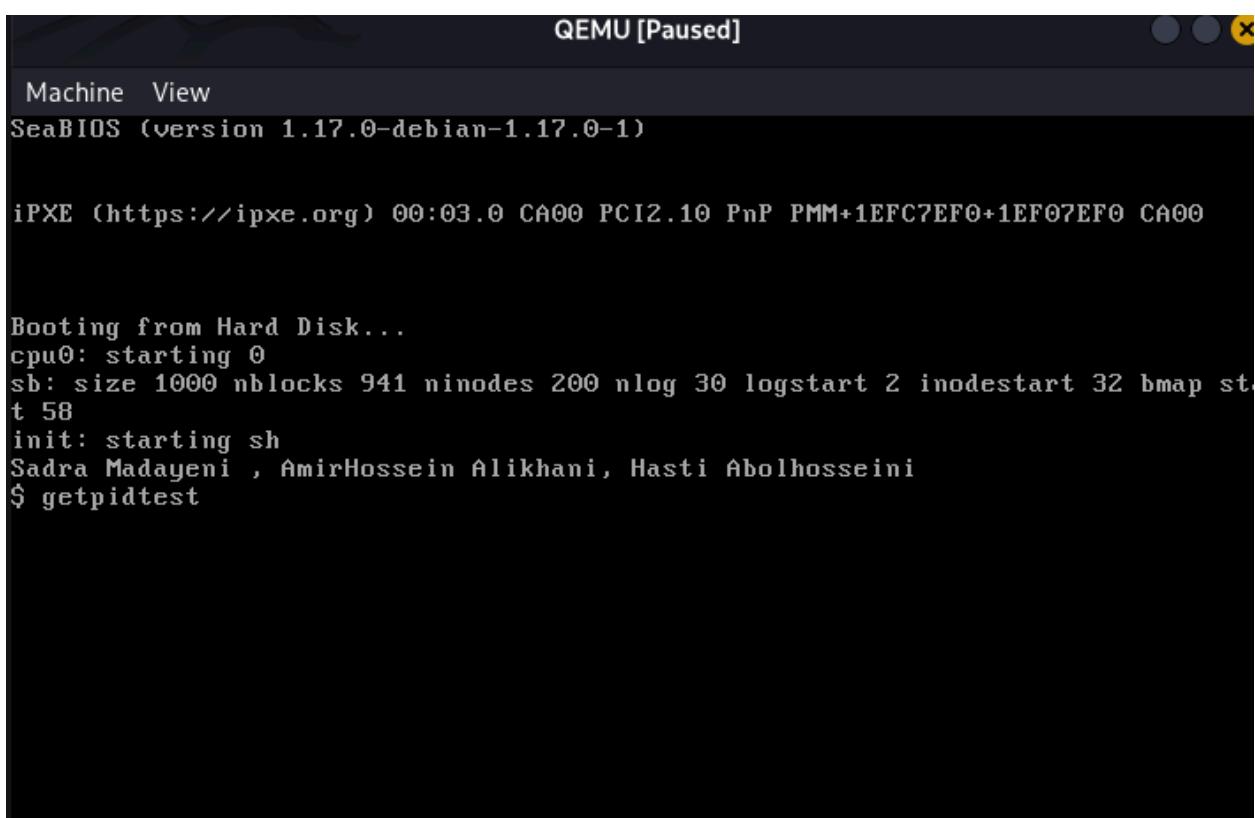
kali_linux@kali1: ~/Test/Codes/OS-Lab-CA2/Operating-Sy... : ~

```

145     struct proc *curproc = myproc();
(gdb) c
Continuing.
Thread 1 hit Breakpoint 1, syscall () at syscall.c:145
145     struct proc *curproc = myproc(); io -drive file=fs.img,index=1,media=di
(gdb) c
Continuing.
Thread 1 hit Breakpoint 1, syscall () at syscall.c:145
145     struct proc *curproc = myproc(); t 58
(gdb) c
Continuing.
Thread 1 hit Breakpoint 1, syscall () at syscall.c:145
145     struct proc *curproc = myproc(); Sadra Madayeni , AmirHossein Alikhani, Hasti Abolhosseini
(gdb) c
Continuing.
Thread 1 hit Breakpoint 1, syscall () at syscall.c:145
145     struct proc *curproc = myproc();
(gdb) c
Continuing.

```

بعد از حدود 40 بار زدن دستور سی تازه برآمده سیستم عامل کمو
از حالت توقف بیرون می‌آد

The screenshot shows a terminal window titled "QEMU [Paused]" with a dark theme. The window title bar includes icons for minimize, maximize, and close. The terminal displays the following text:

```

Machine View
SeaBIOS (version 1.17.0-debian-1.17.0-1)

iPXE (https://ipxe.org) 00:03.0 CA00 PCI2.10 PnP PMM+1EFC7EF0+1EF07EF0 CA00

Booting from Hard Disk...
cpu0: starting 0
sb: size 1000 nblocks 941 ninodes 200 nlog 30 logstart 2 inodestart 32 bmap st
t 58
init: starting sh
Sadra Madayeni , AmirHossein Alikhani, Hasti Abolhosseini
$ getpidtest

```

بلافاصله پس از زدن Enter، پنجره QEMU دوباره "Paused" می‌شود.

حال با استفاده از دستور `bt` می‌توانیم استک فراخوانی را ببینیم `trap alltraps` در زیر آن، و `trap syscall` در بالا.

```
(gdb) bt
#0  syscall () at syscall.c:145
#1  0x80107b6d in trap (tf=0x8dffefb4) at trap.c:43
#2  0x801078cc in alltraps () at trapasm.S:20
#3  0x8dffefb4 in ?? ()
Backtrace stopped: previous frame inner to this frame (corrupt stack?)
(gdb) p tf->eax
```

```
Backtrace stopped: previous frame inner to this frame (corrupt stack?)
(gdb) p tf->eax
No symbol "tf" in current context.
(gdb) down
Bottom (innermost) frame selected; you cannot go down.
(gdb) □
```

دستور `down` اجرا نمیشود چون در پایین ترین حالت هستیم

باید درستور `up` باشد

```
(gdb) up
#1  0x80107b6d in trap (tf=0x8dffefb4) at trap.c:43
43          syscall();
(gdb) p tf->eax
$1 = 5
(gdb) □
```

```
(gdb) c
Continuing.

Thread 1 hit Breakpoint 1, syscall () at syscall.c:145
145      struct proc *curproc = myproc();
(gdb) c
Continuing.

Thread 1 hit Breakpoint 1, syscall () at syscall.c:145
145      struct proc *curproc = myproc();
(gdb) c
Continuing.

Thread 1 hit Breakpoint 1, syscall () at syscall.c:145
145      struct proc *curproc = myproc();
(gdb) p tf->eax
No symbol "tf" in current context.
(gdb) up
#1  0x80107b6d in trap (tf=0x8dfbefb4) at trap.c:43
43      syscall();
(gdb) p tf->eax
$3 = 16
(gdb) 
```

```
#define SYS_mknod 17
#define SYS_unlink 18
#define SYS_link 19
#define SYS_mkdir 20
#define SYS_close 21
#define SYS_simple_arithmetic_syscall 22
#define SYS_make_duplicate 23
#define SYS_show_process_family 24
#define SYS_grep_syscall 25
#define SYS_set_priority_syscall 26
```


کتابخانه های سطح کاربر مثل `S` و `usys` با بهره گیری از مکرو ها و توابع پوشاننده باعث می شوند تا برنامه نویس اطلاعی از جزئیات فراخوانی سیستمی نداشته باشد.
فایل `usys.S` شامل مکرو کلیدی `SYSCALL` این مارکو برای هر فراخوانی سیستمی یکتابع اسمبلی تولید میکند.

```
#define SYSCALL(name) \
.globl name; \
name: \
    movl $SYS_ ## name, %eax; \
    int $T_SYSCALL; \
    ret
```

همانطور که در تصویر بالا مشخص است این مکرو ابتدا شماره فراخوانی را در رجیستر `eax`% قرار میدهد این شماره ها در فایل `syscall.h` قرار گرفتن و سپس با دستور `int $T_SYSCALL` یک وقفه نرم افزاری تولید میکند که به سبب این وقفه کنترل از کاربر به هسته منتقل می شود. و دستور `ret` مقدار بازگشتی از فراخوانی را بر می گرداند.
در فایل `ulib.c` تعریف توابع پوشاننده قرار گرفته است. و برنامه نویس میتواند از مانند توابع معمولی استفاده کند.
در اینجا برای نیاز داشتن شماره فراخوانی ها نیست و این که آرگومان ها باید در کدام رجیستر ذخیره بشوند. از طرفی برنامه نویس نیاز ندارد در رجیستر خاصی یه دنبال مقدار بازگشتی باشد و توابع مقدار بازگشتی را به صورت یک مقدار به آن بر می گردانند.

استفاده از این کتابخانه ها مزایایی به همراه دارد:

۱. با توجه به اینکه شماره فراخوانی سیستمی و نحوه انتقال آرگومان ها در معماری ها و سیستم عامل های مختلف متفاوت است وجود این کتابخانه ها قابلیت حمل را افزایش میدهد. به این صورت که این توابع مستقل از معماری هستند بنابراین اگر برنامه نویس بخواهد کد را در سیستم عامل و معماری دیگری اجرا کند تنها کافی است که کتابخانه متناسب با آن را استفاده کند و نیازی به تغییر کد ندارد.
۲. اگر برنامه نویس به صورت مستقیم به فراخوانی های سیستمی دسترسی داشته باشد ممکن است که آرگومان ها را در رجیستر های نادرستی ذخیره کند. یا به بخش هایی دسترسی پیدا کند که باعث آسیب پذیری های امنیتی بشده.
۳. از طرفی دیگر نوشتمن که این توابع سیستمی پیچیده و مستعد خطا هست اما کار با کتابخانه ها بسیار ساده تر هست پس باعث ساده سازی پیاده سازی میشود.

پرسش ۲:

دستور های `int`, `sysenter`/`sysexit` مکانیزم هایی برای انتقال کنترل از فضای کاربر به هسته هستند تا فراخوانی سیستمی انجام بشود.

در سیستم عامل `xv6` وقتی یک برنامه می خواهد با هسته ارتباط برقرار کند از دستور `int` استفاده میکند. وقتی برنامه دستور

رجیستر `int $T_SYSCALL` را اجرا میکند پردازندۀ رجیستر های مهم مثل `eip`, `cs`, `eflags`, `esp`, `ss` را روی استک هسته ذخیره میکنه و در ادامه به `IDT` نگاه میکنه و `gate` مربوط به `T_SYSCALL` را پیدا میکند، و به آدرس `handler` پرش میکند و سپس رجیستر های کاربر در ساختار `trapframe` ذخیره میشوند تا هسته بتواند از آن ها استفاده کند سپس تابع `trap` اجرا می شود و بررسی می کند که `trapno == T_SYSCALL` است. سپس تابع `syscall` شماره `syscall` را از `eax`% می خواند و `handler` مربوطه را اجرا میکند. در نهایت، دستور `iret` وضعیت ذخیره شده را بازیابی میکند و برنامه کاربر از جایی که متوقف شده بود ادامه میپاید.

این مکانیزم زمان بر است چرا که پردازندۀ باید چندین رجیستر را روی پشته `push` و `pop` کند که این فرآیند شامل چندین دستور العمل است که هر کدام چند سیکل کلاک طول میکشد از طرفی دیگر پردازندۀ باید به جدول `IDT` نگاه کند تا آدرس `handler` را پیدا کند، که شامل دسترسی به حافظه است همچنین در `alltraps`، رجیستر های اضافی ذخیره میشوند، که باز هم سیکل های بیشتری مصرف میکند در `xv6`، این فرآیند معمولاً ۲۰۰ تا ۳۰۰ سیکل کلاک طول میکشد. برای مقایسه، هر سیکل

کلاک در یک پردازنده مدرن حدود ۳۰ نانوثانیه است، پس ۲۰۰ سیکل حدود ۶۰ نانوثانیه زمان می‌برد. این برای یک سیستم آموزشی مثل ۶xv قابل قبول است، اما در سیستم‌های واقعی می‌تواند مشکل‌ساز باشد.

وقتی یک فراخوانی سیستمی رخ می‌دهد، هسته ممکن است داده‌های جدیدی را به cache بیاورد. وقتی کنترل به هسته منتقل می‌شود، داده‌های برنامه کاربر که در cache بودند ممکن است با داده‌های هسته جایگزین شوند که زمان بر است.

اما با این صورت ما همچنان از int استفاده می‌کنیم چرا که ۶xv برای آموزش مفاهیم سیستم عامل طراحی شده و هدفش بهینه‌سازی عملکرد نیست. پیاده‌سازی sysenter نیاز به تنظیم MSRs و مدیریت پیچیده‌تر پشته دارد، که کد را پیچیده‌تر می‌کند همچنین int در تمام پردازنده‌های ۸۶x کار می‌کند، اما sysenter فقط در پردازنده‌های جدیدتر پشتیبانی می‌شود از طرفی ۶xv برای workloads سبک طراحی شده نه برای سناریوهای سنگین مثل سرورها. سربار ۳۰۰-۲۰۰ سیکل در این محیط قابل چشیده شدن است.

اگر sysenter در ۶xv پیاده شود سربار مستقیم می‌تواند به کمتر از ۱۰۰ سیکل کاهش یابد، چون نیازی به IDT و ذخیره کامل رجیسترها نیست اما این کار نیاز به بازنویسی بخش‌هایی از ۶xv (مثل usys.S) برای استفاده از sysenter به جای int و تنظیم MSRs در بوت سیستم دارد.

در سیستم عامل لینوکس، وقتی یک برنامه می‌خواهد با هسته ارتباط برقرار کند، بسته به معماری پردازنده، از دستورات مدرن مانند syscall/sysret sysenter/sysexit یا syscall/sysret استفاده می‌کند. روش قدیمی \$0x80int هنوز برای سازگاری پشتیبانی می‌شود، اما کمتر استفاده می‌شود زیرا کنترل است.

وقتی برنامه دستور syscall را اجرا می‌کند پردازنده رجیسترها می‌مانند rcx, rip، را ذخیره می‌کند و کنترل را مستقیماً به هسته منتقل می‌کند این کار بدون نیاز به جدول IDT انجام می‌شود، زیرا syscall از رجیسترها خاص MSR استفاده می‌کند. پردازنده سطح privilege را از کاربر به ۰ ring تغییر می‌دهد و به ورود handler پرش می‌کند.

در هسته، وضعیت کاربر در ساختار pt_regs ذخیره می‌شود تا هسته بتواند آرگومان‌ها را بخواند. سپس، هسته شماره syscall را از رجیستر%rax و بررسی‌های امنیتی انجام می‌دهد. بعد از آن، از جدول sys_call_table handler مربوطه را پیدا کرده و اجرا می‌کند. در نهایت، دستور sysret وضعیت ذخیره شده را بازیابی می‌کند و برنامه کاربر از دستور بعدی ادامه می‌پاید. این مکانیزم از vDSO برای برخیsyscall‌های ساده استفاده می‌کند تا بدون ورود کامل به هسته اجرا شوند.

این مکانیزم نسبتاً سریع است، اما همچنان سرباری دارد. سربار مستقیم ناشی از تغییر حالت privilege، ذخیره و بازیابی رجیسترها، و بررسی‌های امنیتی هسته است. این فرآیند شامل دستور العمل‌هایی است که هر کدام چند سیکل کلاک طول می‌کشد، به علاوه دسترسی به MSRها و جدول syscall. در لینوکس مدرن روی ۶۴-۸۶x، این سربار معمولاً ۱۰۰ تا ۳۰۰ سیکل کلاک طول می‌کشد. برای مقایسه، هر سیکل کلاک در یک پردازنده مدرن حدود ۲۵-۳۰ نانوثانیه است، پس ۲۰۰ سیکل حدود ۴۰-۵۰ نانوثانیه زمان می‌برد. این سربار برای سیستم‌های واقعی مثل سرورها قابل مدیریت است، اما در workloads سنگین می‌تواند bottleneck باشد.

وقتی یک فراخوانی سیستمی رخ می‌دهد، هسته ممکن است داده‌های جدیدی را به cache بیاورد. وقتی کنترل به هسته منتقل می‌شود، داده‌های برنامه کاربر که در cache بودند ممکن است با داده‌های هسته جایگزین شوند، که باعث الودگی cache می‌شود. همچنین، TLB ممکن است flush شود یا branch prediction پردازنده مختلف شود، که دسترسی بعدی به داده‌ها را کنترل می‌کند. لینوکس با تکنیک‌هایی مثل vDSO و KPTI این سربارها را کاهش می‌دهد، اما همچنان وجود دارد.

با این حال، لینوکس از syscall/sysret استفاده می‌کند چرا که سریع‌تر از روش قدیمی int است و برای عملکرد بالا در سیستم‌های واقعی طراحی شده. پیاده‌سازی syscall نیاز به تنظیم MSRs در زمان بوت هسته دارد، اما این کار کد را پیچیده‌تر نمی‌کند زیرا لینوکس از ابتدا برای بهینه‌سازی عملکرد ساخته شده. همچنین، syscall در تمام پردازنده‌های مدرن ۶۴-۸۶x پشتیبانی می‌شود و سازگاری بالایی دارد. لینوکس برای workloads سنگین طراحی شده، پس سربار ۳۰۰-۱۰۰ سیکل قابل قبول است و با mitigation های امنیتی تعديل می‌شود.

اگر $$0x$ در لینوکس استفاده شود، سربار مستقیم می‌تواند به $0x-200$ ۵ سیکل افزایش یابد، چون نیاز به IDT و ذخیره کامل‌تر وضعیت دارد. اما لینوکس به سمت `syscall/sysret` رفته تا سربار را کاهش دهد، و این کار نیاز به بازنویسی `MSR` و تنظیم `glibc` و `wrapper` های `syscall` در هسته دارد. در نسخه‌های مدرن لینوکس، حتی برای `syscall` های ساده، از تکنیک‌های اضافی مثل `user-space mapping` برای کاهش ورود به هسته استفاده می‌شود.

پرسش ۳:

در معماری `xv6` برای اجرای فرآخوانی‌های سیستمی از مکانیزم قدیمی پردازنده‌های `x86` و بمطور مشخص از `Descriptor` `Gate` ها استفاده می‌شود. هر ورود کنترل شده به هسته، چه در قالب فرآخوانی سیستمی و چه در قالب وقفه‌های سخت‌افزاری و استثناء، از طریق یک `Gate` در جدول توصیف‌گر وقفه‌ها (IDT) انجام می‌گیرد. نکته‌ی مهم این است که سطح دسترسی (DPL) تعريف‌شده برای هر `Gate` تعیین می‌کند که کدام سطح از کد (کاربر یا هسته) مجاز است به صورت نرم‌افزاری و عمدی آن `Gate` را فعال کند. در این میان، تنها فرآخوانی سیستمی است که در `xv6` با استفاده از `Trap Gate` و با سطح دسترسی `USER_DPL` مقداردهی می‌شود، در حالی که سایر تله‌ها مانند وقفه‌های سخت‌افزاری و اغلب استثناء، چنین سطح دسترسی‌ای را در اختیار ندارند.

فرآخوانی سیستمی تنها مسیر رسمی و کنترل شده‌ای است که از طریق آن کد سطح کاربر (با $CPL=3$) می‌تواند آگاهانه وارد هسته شود. این کار معمولاً با اجرای دستور نرم‌افزاری `int` با شماره تله‌ی مربوط به `SYSCALL` انجام می‌شود. مطابق قواعد سخت‌افزاری `x86`، اجرای دستور `int n` از سطح کاربر تنها زمانی مجاز است که سطح دسترسی `Gate` متضایر در IDT، یعنی `DPL`، بزرگتر یا مساوی سطح فعلی اجرای برنامه (CPL) باشد. بنابراین اگر قرار است برنامه‌ی کاربر بتواند `Gate` مربوط به فرآخوانی سیستمی را فعال کند، باید `DPL` آن `Gate` برابر `USER_DPL` (یعنی سطح ۳) تنظیم شود. این تنظیم باعث می‌شود که تنها از طریق همین تله‌ی مشخص، انتقال از مد کاربر به مد هسته صورت گیرد و هسته بتواند به صورت متمرکز بر روی این نقطه‌ی ورود، کنترل‌های لازم (مانند بررسی شماره‌ی فرآخوانی سیستمی، آرگومان‌ها، و محدودیت‌های امنیتی) را اعمال کند.

در مقابل، سایر تله‌ها از جمله وقفه‌های سخت‌افزاری و بسیاری از استثناء، برای این طراحی نشده‌اند که مستقیماً و به صورت عمدی از طرف برنامه‌ی کاربر فرآخوانی شوند. وقفه‌های سخت‌افزاری توسط کنترلر وقفه یا سخت‌افزار تولید می‌شوند و استثنای‌های مثل تقسیم بر صفر یا خطای دسترسی به حافظه نیز مستقیماً توسط خود پردازنده و در پاسخ به یک خطای واقعی در اجرا ایجاد می‌گردند، نه با دستور `int` از طرف برنامه‌ی کاربر. اگر برای این `Gate`‌ها نیز سطح دسترسی `USER_DPL` در نظر گرفته شود، برنامه‌ی کاربر می‌تواند با اجرای دستورات `int` مختلف، مستقیماً وارد روتین‌های وقفه‌ها و استثناهای هسته شود؛ برای مثال، بدون وقوع واقعی آن وقفه یا استثنای، به کد رسیدگی به وقفه‌ی تایمیر یا سایر وقفه‌ها بپردازد. این موضوع عملاً به معنای فراهم شدن یک مسیر ورود غیرمجاز و کنترل نشده به بخش‌هایی از کد هسته است که برای ورود از سطح کاربر طراحی نشده‌اند و می‌تواند باعث دور زدن مکانیزم فرآخوانی سیستمی، ایجاد رخنه‌های امنیتی، و حتی از کار انداختن سیستم شود. به همین دلیل، این `Gate`‌ها معمولاً با $0=DPL$ (سطح هسته) مقداردهی می‌شوند تا فقط کدی که خودش در مد هسته اجرا می‌شود بتواند آن‌ها را به صورت نرم‌افزاری فعال کند و در عین حال، سخت‌افزار و خود `CPU` همچنان بتوانند در صورت نیاز آن‌ها را بدون توجه به `DPL` فرآخوانی کنند.

در نتیجه، تنها تله‌ای که در `xv6` با سطح دسترسی `USER_DPL` فعال می‌شود، تله‌ی مربوط به فرآخوانی سیستمی است که با `Trap Gate` پیاده‌سازی شده است. این طراحی باعث می‌شود یک نقطه‌ی ورود مشخص، امن و تحت کنترل برای انتقال از مد کاربر به مد هسته وجود داشته باشد، در حالی که سایر تله‌ها (وقفه‌های سخت‌افزاری و استثناء) صرفاً توسط سخت‌افزار یا خود هسته فعال می‌شوند و برنامه‌ی کاربر امکان استفاده مستقیم از آن‌ها را ندارد. به این ترتیب، جداسازی سطوح کاربر و هسته حفظ شده و امنیت سیستم عامل تضمین می‌گردد.

پرسش ۴:

در هنگام اجرای دستور `int` در معماری `x86`، پردازنده باید یک قاب تله (Trap Frame) را پیش‌نهاد کند تا پس از اتمام رسیدگی به تله، بتواند با دستور `iret` دقیقاً به همان نقطه‌ی قبلی اجرا بازگردد. نحوه‌ی تشکیل این قاب تله به این بستگی دارد که آیا با ورود به تله، سطح دسترسی پردازنده (Privilege Level) تغییر می‌کند یا خیر. در صورتی که اجرای تله موجب تغییر سطح دسترسی شود، مانند حالتی که یک فرآخوانی سیستمی از مد کاربر (0 ring) به مد هسته (3 ring) انجام می‌گیرد، پردازنده ناچار

است علاوه بر پرچم‌ها و ثبات‌های مربوط به کد، اطلاعات مربوط به پشته‌ی قبلی را نیز ذخیره کند. در این حالت، ابتدا پردازنده با توجه به اطلاعات موجود در **TSS** به پشته‌ی هسته سوییج کرده و سپس مقادیر ثبات‌های **SS** و **ESP** مربوط به سطح قبلی (مثلاً سطح کاربر) را روی پشته‌ی جدید (پشته‌ی هسته) **Push** می‌کند. این کار به این دلیل انجام می‌شود که پس از پایان رسیدگی به تله، سیستم بتواند دقیقاً به همان پشته‌ی قبلی در سطح کاربر بازگردد و اجرای برنامه بدون اشکال ادامه یابد. در واقع، چون در این حالت سوییج واقعی بین دو پشته‌ی مجزا (پشته‌ی کاربر و پشته‌ی هسته) رخ می‌دهد، ذخیره‌ی آدرس کامل پشته‌ی قبلی، یعنی ترکیب **SS:ESP**، برای امکان بازگردانی صحیح و امن حالت قبل ضروری است.

در مقابل، اگر تله‌ای در همان سطح دسترسی جاری رخ دهد و تغییری در سطح دسترسی صورت نگیرد، مانند وقوع یک وقهه یا استثنای در حالی که پردازنده از قبل در مرد هسته (0 ring) قرار دارد، دیگر نیازی به ذخیره‌سازی ثبات‌های **SS** و **ESP** وجود ندارد. در این وضعیت، پردازنده از همان پشته و همان سگمنت پشته‌ی فعلی استفاده می‌کند و عملیات **Push** صرفاً روی همین پشته ادامه می‌یابد. بنابراین، تنها مقادیر مانند **EFLAGS**, **CS**, **EIP** و در صورت وجود، **CS** در تغییر نکرده‌اند، ذخیره‌ی جدگاهی **SS** و **ESP** ضروری ندارد و بازگشت با دستور **iret** بدون نیاز به برگرداندن این دو ثبات نیز به درستی انجام می‌پذیرد. به بیان دیگر، در نبود تغییر سطح دسترسی، پشته‌ی قبل و بعد از تله یکی است و پردازنده نیازی به نگهداشتن اطلاعات اضافه برای سوییج بین دو پشته‌ی متفاوت ندارد.

در نتیجه، می‌توان گفت که **Push** شدن یا نشدن **SS** و **ESP** روی پشته کاملاً به تغییر سطح دسترسی وابسته است. اگر با ورود به تله، سطح دسترسی پردازنده تغییر کند، برای امکان بازگشت دقیق به سطح قبلی، ثبات‌های **SS** و **ESP** نیز روی پشته ذخیره می‌شوند؛ اما اگر سطح دسترسی ثابت بماند، نیازی به ذخیره‌ی این دو ثبات نیست و پردازنده تنها با ذخیره‌ی مقادیر لازم برای ادامه و بازگشت اجرای برنامه (مانند **EIP**, **CS** و **EFLAGS**) قاب تله را ایجاد می‌کند. این رفتار موجب کارایی بیشتر و در عین حال حفظ درستی و امنیت در مکانیزم مدیریت تله‌ها در پردازنده می‌گردد.

پرسش ۵:

در فرآیند اجرای فراخوانی‌های سیستمی در **xv6**، پس از وقوع تله‌ی فراخوانی سیستمی و تشکیل قاب تله بر روی پشته، کنترل به تابع سطح بالای C یعنی **trap** و سپس به تابع **syscall** منتقل می‌شود. در این مرحله، تمام وضعیت برنامه‌ی کاربر از جمله شماره‌ی فراخوانی سیستمی و پارامترهای آن را روی پشته یا در ثبات‌ها موجود است، اما این اطلاعات به صورت خام و در قالب مقادیر عددی و آدرس‌ها قرار دارند و باید به شکلی اینم و ساخت‌یافته بازیابی شوند. توابعی مانند **argptr** و **argint** در اینجا نقش کلیدی در استخراج این پارامترها از پشته و تبدیل آن‌ها به مقادیر قابل استفاده در هسته ایفا می‌کنند.

تابع **argint** برای بازیابی آرگومان‌هایی استفاده می‌شود که از نوع عدد صحیح (مثلاً اندازه‌ی بافر، شماره‌ی فایل، شماره‌ی فریم و غیره) هستند. این تابع با توجه به ترتیب قراردادن پارامترها روی پشته در کد سطح کاربر، و با استفاده از اطلاعات موجود در قاب تله (مانند مقدار **esp** ذخیره شده)، موقعیت دقیق پارامتر مورد نظر را روی پشته پیدا کرده و مقدار آن را به صورت یک عدد صحیح در اختیار کد هسته قرار می‌دهد. به این ترتیب، هسته بدون دسترسی مستقیم و کور به پشته‌ی کاربر، از طریق یک واسطه تعریف شده و مشخص، مقدار پارامترهای عددی را دریافت می‌کند.

در مقابل، تابع **argptr** علاوه بر بازیابی مقدار عددی آرگومان، آن را به عنوان یک آدرس (Pointer) در نظر می‌گیرد و باید اطمینان حاصل کند که این آدرس و بازه‌ی حافظه‌ی متناظر با آن، در محدوده‌ی مجاز فضای آدرس‌دهی فرآیند کاربر قرار دارد. به عبارت دیگر، **argptr** نه تنها مقدار آدرس را از روی پشته می‌خواند، بلکه بررسی می‌کند که:

- آدرس شروع بافر داخل فضای آدرس‌دهی معتبر فرآیند کاربر باشد،

- جمع آدرس شروع و اندازه‌ی داده (طول بافر) از انتهای حافظه‌ی مجاز فرآیند (**sz**) فراتر نرود،

- بافر روی ناحیه‌ای قرار نگیرد که متعلق به هسته یا خارج از فضای مجاز کاربر است.

علت ضرورت این بررسی آن است که هسته در فراخوانی‌های سیستمی‌ای مانند `sys_read`، بر اساس این آدرس‌ها داده را به حافظه‌ای که کاربر مشخص کرده کپی می‌کند. در `sys_read`، کاربر سه پارامتر مهم ارسال می‌کند: شماره‌ی فایل، آدرس بافر، و طول بافر. اگر تابع `argptr` بازه‌ی آدرس ورودی را کنترل نکند، برنامه‌ی کاربر (اعم از خرابکار یا دارای باگ) می‌تواند:

- آدرسی خارج از فضای مجاز خود، یا حتی آدرسی در محدوده‌ی حافظه‌ی هسته، به عنوان بافر مقصد معرفی کند؛
- طول بافر را به‌گونه‌ای انتخاب کند که جمع آدرس و طول، از مرز حافظه‌ی مجاز عبور کرده و باعث دسترسی خارج از محدوده شود.

در چنین شرایطی، اگر هسته بدون بررسی، داده‌ای را در آن آدرس بنویسد، ممکن است:

- بخشی از حافظه‌ی هسته بازنویسی شود و منجر به خرابی هسته (کرش) یا رفتار غیرقابل پیش‌بینی گردد؛
- داده‌های حساس هسته یا فرایندهای دیگر افشا یا دستکاری شوند؛
- یک برنامه‌ی خرابکار با طراحی دقیق آدرس و طول، از این رفتار برای ایجاد آسیب‌پذیری امنیتی و ارتقای سطح دسترسی استفاده کند.

به‌طور خاص، در `sys_read` اگر بافر اشاره‌گر به ناحیه‌ای خارج از فضای کاربر باشد، و هسته بدون چک کردن، داده را در آن محل کپی کند، این امکان وجود دارد که حافظه‌ی هسته یا حافظه‌ی فرایند دیگری ناخواسته تغییر کند. این وضعیت می‌تواند هم باعث اختلال در عملکرد سیستم (مثلًا کرش ناگهانی) شود و هم زمینه‌ساز حملاتی باشد که از طریق آن کد کاربر کنترل بخش‌هایی از حافظه‌ی حساس را به‌دست می‌آورد.

از این رو، بررسی بازه‌ی آدرس در تابع `argptr` نه یک کار اضافی، بلکه جزء جدایی‌ناپذیر طراحی امن فراخوانی‌های سیستمی است. حذف این چک‌ها از نظر عملی و امنیتی قابل قبول نیست؛ زیرا سیستم‌عامل نمی‌تواند به صحت و حسن‌نیت برنامه‌های کاربر اعتماد کند و همواره این احتمال وجود دارد که پارامترهای اشتباه (چه به صورت ناخواسته و چه عمدى) به هسته ارسال شوند. بنابراین، هم امکان وارد کردن بازه‌ی غلط توسط برنامه‌ی کاربر همیشه وجود دارد، و هم هسته موظف است با استفاده از توابعی مانند `argptr` این خطاهای احتمالی را قبل از دسترسی به حافظه تشخیص و متوقف کند.

در نتیجه، نقش اصلی `argptr` و `argint` در بازیابی پارامترهای فراخوانی سیستمی، ایجاد یک لایه‌ی واسط امن بین فضای آدرس‌دهی کاربر و هسته است. `argint` مقادیر عددی را به صورت ساخت‌یافته و منظم استخراج می‌کند و `argptr` با کنترل بازه‌ی آدرس، تضمین می‌نماید که هسته فقط به حافظه‌ی مجاز و متعلق به همان فرایند کاربر دسترسی پیدا کند. بدون این بررسی‌ها، فراخوانی‌هایی مانند `sys_read` می‌توانند به نقطه‌ی شروعی برای اختلال، کرش یا آسیب‌پذیری‌های جدی امنیتی تبدیل شوند و جداسازی بین فضای کاربر و هسته عملأً نقض گردد.

پرسش ۶:

طبق ABI لینوکس در معناری x86، پارامترهای فراخوانی سیستمی در ثبات‌هایی مانند `ebp`، `ebx`، `ecx`، `edx`، `esi`، `edi` و `ebp` می‌گیرند. در عین حال، برخی از این ثبات‌ها (مانند `ebp`، `ebx`، `esi`، `edi` و `ebp`) جزء ثبات‌های موسوم به `callee-saved` هستند؛ یعنی طبق قرارداد ABI، بعد از بازگشت از فراخوانی (اعم از فراخوانی تابع معمولی یا تابع پوشاننده فراخوانی سیستمی)،

مقدار آن‌ها نباید از دید برنامه‌ی سطح بالا تغییر کرده باشد. به همین دلیل، در کدهای glibc قبیل از انجام فراخوانی سیستمی، مقادیر این ثبات‌ها در جایی (معمولًاً روی پشته) ذخیره شده و پس از انجام `syscall` دوباره بازیابی می‌شوند تا قرارداد ABI نقض نشود و برنامه بتواند به اجرای عادی خود ادامه دهد.

اگر برنامه‌نویس به صورت دستی و خارج از چارچوب معمول (برای مثال با نوشتن اسمبلی درون‌خطی بدون رعایت قواعد) مقادیر این ثبات‌ها را تغییر دهد، چند دسته مشکل به وجود می‌آید. از یک سو، پارامترهای فراخوانی سیستمی ممکن است بیگر مطابق انتظار نباشند؛ یعنی کرنل هنگام اجرای `syscall` مقادیر اشتباہ را به عنوان شماره‌ی فایل، آدرس بافر، طول داده، یا سایر پارامترها دریافت می‌کند. نتیجه‌ی این وضعیت می‌تواند بروز خطاهایی مانند بازگشت کدهای خط، دسترسی نامعتبر به حافظه، و رفتارهای غیرقابل پیش‌بینی در سطح سیستم‌عامل باشد. برای مثال، اگر به صورت نادرست آدرس بافر یا طول آن در ثبات‌های مربوطه تغییر داده شود، ممکن است فراخوانی سیستمی `write` یا `read` با آدرس `write` یا `read` با آدرس مورد نظر نوشته شده یا خطاهای جدی در اجرا رخ می‌دهد. دارد سازگار نیست؛ در نتیجه داده در محل نامناسبی نوشته شده یا خطاهای جدی در اجرا رخ می‌دهد.

از سوی دیگر، تغییر دستی این ثبات‌ها می‌تواند قرارداد ABI بین کامپایلر، کتابخانه‌ی استاندارد و برنامه را نقض کند. کامپایلر ممکن است متغیرهای محلی، اشارهگرها می‌هم یا حتی آدرس فریم فعلی تابع را در ثبات‌هایی مانند `ebp` یا `ebx`، `esi`، `edi` یا `ebp` نگه دارد و فرض کند که این ثبات‌ها طبق قرارداد تا پایان تابع دست‌نخورده باقی می‌مانند. اگر برنامه‌نویس در اسمبلی، بدون اطلاع دادن به کامپایلر و بدون ذخیره و بازیابی مقادیر قبلی، این ثبات‌ها را تغییر دهد، متغیرهای داخلی برنامه و ساختار پشتۀ دچار خرابی می‌شوند و این موضوع می‌تواند منجر به کرش برنامه، دسترسی به حافظه‌ی نامعتبر، نتایج محاسباتی غلط یا حتی آسیب‌پذیری‌های امنیتی شود. به بیان دیگر، سخت‌افزار جلوی تغییر این ثبات‌ها را نمی‌گیرد، اما نتیجه‌ی چنین تغییراتی نقض قرارداد ABI و بروز رفتار نامعین (**undefined behavior**) در سطح برنامه است که از دید طراحی سیستم ناامن و نامطلوب محسوب می‌شود.

بنابراین، اگرچه از لحاظ فنی برنامه‌ی کاربر می‌تواند رجیسترها را تغییر دهد، این کار تنها زمانی مجاز و قابل اتکا است که یا در چهارچوب ABI و قراردادهای کامپایلر انجام شود (مثلاً با استفاده از توابع پوشاننده‌ی استاندارد، یا اسمبلی درون‌خطی همراه با اعلان درست ثبات‌های تغییریافته برای کامپایلر)، یا این‌که برنامه‌نویس بهطور کامل مسئولیت پیامدهای نقض ABI را بپذیرد. در غیر این صورت، تغییرات دستی در رجیسترها مذکور می‌تواند باعث ارسال پارامترهای نادرست به فراخوانی‌های سیستمی، خرابی وضعیت داخلی برنامه و ایجاد اختلال یا آسیب‌پذیری در سیستم گردد.

